

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 30/3/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 028: Tràn đầy pháp hỷ

Người chân thật học Phật mới tràn đầy niềm vui còn người thế gian lại tràn đầy phiền não. Pháp hỷ không phải là niềm vui thế gian do bên ngoài kích thích, mà là niềm vui lưu xuất trong nội tâm, giống như mạch nước ngầm trào lên từ lòng đất. Niềm vui phụ thuộc vào bên ngoài sẽ mau chóng mất đi nếu những thứ bên ngoài không còn. Lục Tổ Huệ Năng từng nói với Ngũ tổ rằng: *“Trong tâm con thường sanh trí tuệ”*. Người thường sanh trí tuệ sẽ luôn tràn đầy pháp hỷ.

Hòa Thượng nói: *“Trong cuộc sống, trong công tác, trong đối nhân xử thế tiếp vật, chúng ta giác mà không mê thì chính là Phật pháp, không thứ nào không là Phật pháp. Như thế chúng ta mới chân thật khế nhập, nhờ đó mới được pháp hỷ tràn đầy.*

“Chúng ta đọc Kinh là để cho chúng ta nghe, không phải là để cho Phật nghe. Chúng ta nghe để làm gì? Nghe để nhắc nhở, cảnh giác chính mình rằng chúng ta phải giác mà không mê. Mỗi ngày đọc, mỗi ngày học là để phản tỉnh chính mình, thường ghi nhớ, không được quên đi.

“Khi bạn chân thật khế nhập được Phật pháp rồi, bạn được pháp hỷ rồi thì sẽ có một hiện tượng mà bạn sẽ cảm nhận được rõ ràng. Đó là bạn làm việc sẽ không hề biết mệt mỏi. Ngày trước làm một chút việc thì đã mệt, còn ngày nay làm được rất nhiều việc mà không hề mệt mỏi. Khi chúng ta làm mà không cưỡng cầu thì sẽ hoàn toàn khác, không giống với người khắc tâm cưỡng cầu. Người vô tâm tức tâm không dính mắc thì làm sao mà mệt! Nói rõ hơn là khi làm việc tâm địa vẫn thanh tịnh, không có chấp trước, không có khởi tâm động niệm. Vậy thì đây gọi là làm mà không làm, không làm mà làm.”

Hòa Thượng dạy chúng ta đọc Kinh là để nhắc nhở bản thân giác mà không mê. Người xưa cũng từng nói: *“Ba ngày không đọc sách thì diện mạo đã thay đổi”*. Còn người ngày nay, sáng đọc chiều đã quên mất hoặc lúc đang ngồi học thì nhớ, sau khi ra khỏi lớp học thì lại quên. Bản thân tôi luôn trân trọng giờ học này, tôi quên hết cả thân tâm thế giới mà đặt chọn tâm mình vào buổi học, mọi việc đều gác qua một bên. Khi học xong tôi mới quay trở lại thực tại ếch. Nhiều năm trước tâm cảnh tôi đều là như vậy.

Nếu chúng ta giác mà không mê thì nơi nơi chốn chốn đều là đang diễn Phật pháp, nghĩa là không có nơi nào là tự tự ích kỷ, không có được mất, hơn thua, lời lỗ, tốt xấu, phải quấy, tất cả đều đúng như lời giáo huấn của Phật.

Trong Bồ Tát đạo, các Ngài tu Bồ Thí, Trì Giới, Nhẫn Nhục, Tinh Tấn, Thiên Định, Trí Tuệ. Đối với người, các Ngài áp dụng Lục Hòa, Tứ Nhiếp pháp nên nơi nơi chốn chốn đều là Phật pháp. Phật dạy Bồ Tát tu hành chính là bồ thí, vậy nếu muốn đến quả vị Bồ Tát thì chúng ta cũng phải tu bồ thí. Hằng ngày chúng ta đang cho đi, nhưng đều là có điều kiện. Làm như vậy là sai rồi, biết đến bao giờ chúng ta mới thành tựu được Bồ thí Ba la mật.

Do đó, chúng ta hãy phản tỉnh theo lời dạy của Hòa Thượng rằng nơi nơi chốn chốn, đối nhân xử thế tiếp vật, làm việc, thấy đều là Phật pháp thì chúng ta mới có pháp hỷ sung mãn. Nếu không làm được như vậy, nơi nơi chốn chốn sẽ là phiền não bủa vây chúng ta. Vì sao? Vì mọi việc của chúng ta đều là được mất, thành bại, hơn thua, lời lỗ, tốt xấu. Đây là việc quan trọng chúng ta phải chú ý.

Tu hành một thời gian, chúng ta tưởng rằng mình đã có khả năng chuyển đổi, đã không còn những phiền não này, nhưng thật ra là vẫn còn. Một con chó con hay một con khỉ được chúng ta mặc áo, cắt tía lông và hóa trang cho chúng, sẽ không làm chúng thay đổi, bởi chúng vẫn là một con chó con, vẫn là một con khỉ. Tập khí xấu ác của chúng ta cũng như vậy sau mười mấy năm, 20 năm tu hành.

Chúng ta chỉ cần buông lỏng bản thân thì tập khí xấu ác liền quay trở lại vị trí cũ, như thế có nghĩa là chúng ta chưa thực sự điều phục, chưa khống chế được tập khí. Cũng vậy chỉ cần di chuyển viên đá đang đè trên cỏ thì cỏ dưới cục đá vẫn còn nguyên gốc, lớn rất nhanh.

Người xưa nói tập khí của bản thân thì đuôi cùng diệt tận, còn với người thì phải khoan dung ba phần. Từ lời dạy này, chúng ta không để bản thân mình rơi vào hoàn cảnh hay môi trường nào đó khiến tập khí có thể sanh khởi. Đồng thời phải luôn cảnh giác một điều là lúc ở môi trường này thì tập khí không sanh khởi nhưng ở môi trường khác thì chúng lại trỗi dậy. Vì không có sự phản tỉnh nên đây là chính là mấu chốt vì sao có rất nhiều người tu hành nhưng không thành tựu.

Trong cuộc sống hiện đại này, nơi nơi chốn chốn đều là hồ sâu vực thẳm, là sự cám dỗ. Người dễ bị cám dỗ thì chẳng ai thêm cám dỗ, còn người khó bị cám dỗ mới là đối tượng để cám dỗ. Hòa Thượng chỉ dạy rằng sắc không mê người, người tự mê. Tiền không mê người, người tự mê. Danh không mê người, người tự mê. Thực không mê người, người tự mê. Cho nên, nghe Kinh, nghe pháp hằng ngày là để thức tỉnh, nhắc nhở chính mình, dẫn dắt chính mình đi đúng đạo.

Thông qua làm nông, tôi mới biết có những loại cây như rau diếp cá, rau má không thể loại bỏ dù nhổ sạch rễ, phơi khô hay đổ đất cao lên mà nó vẫn có thể vươn lên mãnh

liệt, mọc xanh um cả một khu vực. Phiền não, tập khí của chúng ta cũng như vậy. Chúng ta đã ăn sâu bám rễ vào A lại da thức của chúng ta trong vô lượng kiếp đến nay. Vì vậy, chúng ta hãy quán chiếu xem, nơi nơi chốn chốn, trong đời nhân xử thế, trong đời sống, trong làm việc, có tập khí xấu ác nào đang dấy khởi không? Có tự tư tự lợi, có ảo danh ảo vọng, có ham tiền, có ham danh vọng không?

Cách đối trị tốt nhất mà tôi thường nhắc nhở chính mình là không để bản thân bị tiêm nhiễm tập khí xấu ác dù là nhỏ nhất. Tuyệt đối không để cho mình đối với danh vọng, địa vị, tài vật nhỏ thì không nhiễm nhưng danh vọng, địa vị, tài vật lớn thì lại nhiễm. Con người ở thế gian thường phạm pháp là do thấy lợi nhuận quá lớn mà bất chấp cả pháp luật. Có người học Phật nhiều năm mà cũng không buông được khoản lời đó, đến khi khổ đau ập cũng không biết nguyên nhân vì sao.

Hòa Thượng nói nếu chúng ta là người giác ngộ thì nơi nơi chốn chốn đều là Phật pháp. Trong các ngành các nghề, Phật dạy chúng ta sống đúng chánh pháp, sống đúng Bát Chánh đạo. Những việc khác thường sẽ không phải là Phật pháp, không phải là chánh đạo. Nơi nơi, chúng ta còn mê nên chốn chốn đều là bất chấp. Vì vậy mà có người lập đạo tràng lấy tên là Vô Lượng Thọ trên tầng hai, nhưng ở tầng một, lại là cửa hàng bán hải sản tươi sống. Một cư sĩ như tôi từng khuyên họ rằng người chân thật học Phật không nên kinh doanh trên thân mạng của chúng sanh, còn những người danh cao tiếng tốt lại chẳng khuyên họ, nên họ chẳng thay đổi, thậm chí họ còn mở thêm quầy rượu tây dưới tầng một.

Phật pháp là giải thoát, là an vui, nhưng vì sao người học Phật lâu năm mà không được giải thoát, không được an vui? Qua thời gian dài học tập Phật pháp, dần dần chúng ta đã tìm được câu trả lời. Đó là vì họ không thể buông được cái lợi. Họ không biết rằng chẳng cần phạm pháp, chẳng cần kinh doanh trên thân mạng của chúng sanh hay phải làm một công việc siêu lợi nhuận thì mới có tiền tài. Tiền tài là *“trong mạng có, nhất định có”*.

Mặt khác, hằng ngày họ không có niềm vui là vì ngày ngày họ đang diễn tập khí phiền não của chính mình chứ không phải diễn Phật pháp. Trong tập khí phiền não thì toàn là *“tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, tham sân si mạn,”* hưởng thụ *“năm dục sáu trần”*. Nếu có thể diễn Phật pháp thì họ sẽ tràn đầy pháp hỷ, tràn đầy niềm vui. Một người có tâm thanh tịnh khi nhìn qua người khác sẽ biết họ có niềm vui trong nội tâm hay không? Hòa Thượng nói chỉ cần một người se se thanh tịnh thì không thể dấu được họ điều gì.

Người có pháp hỷ thì làm việc không mệt mỏi. Hòa Thượng từng nói: *“Làm mà không làm, không làm mà làm”*. Hiện tại chúng ta làm việc thường là khắc ý, cưỡng cầu, khấn trương nên rất mệt. Giả sử như khi chia sẻ Phật pháp, bản thân chúng ta nghĩ rằng phải thế này, thế kia hay phải gạch đầu dòng ra giấy. Làm như thế thì cho dù buổi

nói chuyện rất thành công nhưng bản thân chúng ta sẽ rất mệt. Buổi nói chuyện có thể không phù hợp với căn cơ của người nghe tức là có khế lí nhưng không khế cơ.

Thậm chí, ngay cả việc tốt, chúng ta cũng không cưỡng cầu thì sẽ không mệt, sẽ có pháp hỷ. Hòa Thượng chỉ dạy là *“việc tốt cần làm nên làm”* cho nên việc chân thật lợi ích chúng sanh đúng như lí như pháp thì chúng ta tích cực làm mà không cưỡng cầu. Chúng ta nên chú ý để thấy việc tốt, việc hy sinh phụng hiến đó có đủ duyên không? Có làm lợi ích chân thật cho chúng sanh không? Hay là đang làm lợi ích cho bá đồ của một ai đó không? Việc làm lợi ích cho bá đồ cá nhân là hiện tượng ngày nay rất phổ biến. Cho nên, khi tôi quan tâm đến các vườn rau sạch, tôi luôn quan sát rằng nếu mỗi người có thể bình đẳng đối đãi tặng cho khắp mọi nơi thì được, còn nếu làm với tâm tư lợi, tuy không lấy tiền nhưng thỏa mãn danh vọng cá nhân thì tôi sẽ không hợp tác nữa.

Hòa Thượng chỉ dạy rằng người có thể làm với tâm không dính mắc thì không mệt. Có *“ta”* nên mới mệt. Ai mệt? *“Ta”* mệt. Làm không có *“ta”* thì ta đâu mệt! Nếu dính mắc đến tư lợi thì cho dù có học Phật, có làm việc rất nhiều, vẫn không có niềm vui. Hòa Thượng đi khắp nơi trên thế giới và có nhiều người quy y với Ngài, tuy nhiên, đến đâu Ngài cũng nói rõ: *“Tôi đến đây là đại diện cho tăng đoàn, mọi người quy y Phật, quy y Pháp, quy y Tăng chứ không phải quy y Tịnh Không tôi. Lúc mọi người đánh lễ, Ngài đứng qua một bên và nói rằng: “Tôi phải đứng qua một bên. Mọi người hướng đến Phật, Pháp, Tăng mà lạy chứ không phải lạy Tịnh Không tôi. Hòa Thượng còn phân tích rõ hơn về quy y Tam Bảo chính là quy y Giác, quy y Chánh, quy y Tịnh.*

Tuy nhiên, có rất nhiều người học Phật bị rơi vào tình chấp, cảm tình dụng sự, cho rằng đây là học trò của tôi, đây là thầy của tôi. Họ tự xây dựng bá đồ cho nên cuối cùng bị đọa lạc. Đọa lạc rồi thì mới ai cầu làm thế nào để thoát được? Tôi khuyên họ hãy tự thoát ra, hãy tự phát tâm buông bỏ phiền não *“tham sân si”*, hãy phát tâm niệm Phật cầu sanh Cực Lạc. Tuy nhiên, họ không thể tự làm được! Có những vong linh chấp chặt ở một nơi, không thoát ra được. Họ chấp trước không chịu buông xả. Nếu tu hành mà còn chấp trước thì chúng ta không phải hoàn toàn là chân thật hy sinh phụng hiến mà vì cái bá đồ nào đó, ví dụ như muốn lưu lại thế gian này một đại công, đại đức, đại danh của mình. Như vậy thì khó mà thoát được sanh tử luân hồi.

Cho nên, ngay trong cuộc đời này, nếu chúng ta tu học Phật pháp mà không có niềm vui từ nơi tự tâm thanh tịnh thì con đường vắng sanh, con đường giải thoát của chúng ta rất rõ ràng rồi, không cần phải hỏi ai! Tâm thanh tịnh tự nhiên sẽ có niềm vui. Tâm thanh tịnh là khi chúng ta không khởi tâm vọng niệm, không khởi chấp trước. Lúc ấy, chắc chắn sẽ có niềm vui.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Mỗi nguyên trong 10 hạnh nguyện của Bồ Tát Phổ Hiền đều có câu nói là “không hề mệt mỏi” (tức là vĩnh viễn không có, không bao giờ có thái độ lười biếng, chán ghét, mệt mỏi). Sau những lời nguyện của Bồ Tát Phổ Hiền thì đều có bốn chữ này. Đây là chân thật đạt được thọ dụng của Phật pháp.***

Ngay đến thọ dụng nhỏ này mà không đạt được nữa thì bạn học Phật là học cái gì? Lợi ích trước mắt mà bạn không đạt được mà bạn nói đời sau bạn mới được lợi ích, vậy thì ai tin tưởng? Ngay đời hiện tại này mà không được lợi ích để đến đời nào đó được lợi ích thì đó là mê tín đó không phải là chánh tín”./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!